

Lausuntomme YM4/600/2017

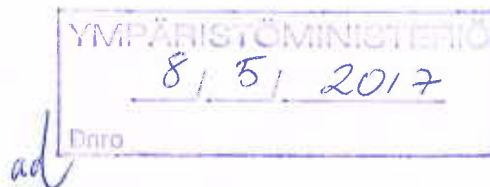
Kiiskinen Matti [matti.kiiskinen@teknologiateollisuus.fi]

Lähetetty: 8. toukokuuta 2017 8:45

Vastaanottaja: Ym Kirjaamo

Kopio: Rapinoja Sari

Liitteet: Lausunto SKOL energiatodis~1.pdf (108 kt) ; Lausunto Ins. tsto AX-LVI ~1.pdf (17 kt)

Tervehdys SKOLista,

Viittamme lausunrossamme oheisiin kahden jäsenyrityksemme antamiin lausuntoihin.

Terveisin,

Suunnittelu- ja konsultointiyritykset SKOL ry

Matti Kiiskinen
Kehityspäällikkö, DI
SKOL ry
Eteläranta 10, PL 10, 00131 HELSINKI
matti.kiiskinen@teknologiateollisuus.fi
www.skolry.fi
GSM 0400-717130
Twitter: @SKOLry

Ympäristöministeriö

Lausuntopyyntöne 13.4.2017 YM4/600/2017, YM022:00/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain muuttamisesta ja laiksi rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta**Laki rakennuksen energiatodistuksesta****3§**

Muutos oikaisee lainsäädännön linjaan direktiivin kanssa. Tämän käytännön vaikutukset näkyvät lähinnä virkamiestasolla. Alalle työllistäviä vaikutuksia tällä tuskin on merkittävässä määrin.

Henkilökohtaisesti en keksi yhtäkään kasvihuonetta tai väestönsuojaa, jota tämä välittömästi tulisi koskemaan. Yli 50 m² kasvihuoneita, joita vuokrataan tai myydään ja jonka ei voida tulkita olevan teollisuusrakennus, voitaneen olettaa olevan suhteellisen vähän Suomessa.

Erillisiä, yli 50m² väestönsuojia löytyy esimerkiksi rivitaloyhtiöissä, epäselväksi kuitenkin jää, että päteekö energiatodistuslain 6§ velvoitteet(myynti ja vuokraustilanteet) tilanteessa, jossa tällaisen taloyhtiön asunto myydään. Eli tarvitaanko yhtiön hallussa olevalle täysin erilliselle väestönsuojalle energiatodistus jos yhtiössä oleva asunto myydään vai tai vuokrataan. Tilanteet, joissa itse väestönsuoja olisi myytävänä tai vuokrattavana ovat käsittääkseni melko harvinaisia. Yleisin käytäntö lienee, että tällöin rakennuksessa on yhteiskäytössä olevia varastoja tai muita yhteistiloja. Uudisrakentamisen yhteydessä tilanne on myös selvä. Mielenkiinnolla odotamme E-luvun laskentasääntöjä väestönsuojille.

Myöskin loma-asuntoja koskevan energiatodistusvelvoitteen epäselvyys on tässä esityksessä huomattavasti selkeämpi.

Laki rakennusten energiatodistustietojärjestelmän muutoksista

Muutokset keskittyvät lähinnä termistön muutoksiin. Käytännön vaikutusta alalle tällä on hyvin vähän. Alan ammattilaisille aikaisemmin käytössä olleet termistöt eivät ole aiheuttaneet epäselvyyksiä merkittävässä määrin aikaisemminkaan.

Insinööritoimisto A X – L V I O Y
Lauri Savolainen

Lausunto

03.05.2017

Lausuntopyyntö YM4/600/2017, 13.04.2017

Hallituksen esitys laiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain muuttamisesta ja laiksi rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta. Luonnos 13.04.2017

Tässä lausunnossa tarkastellaan energiatodistusta ja energiatodistustietojärjestelmää koskevia lakimuutoksia konsulttiyritysten ja erityisesti energiatodistuksia laativien asiantuntijoiden näkökulmasta.

1. Yleistä

Energiatodistusta koskevan lain muutoksen päätarkoituksena on selkeyttää käsitteitä ja muuttaa käytäntöä siten, että Euroopan komission esittämät huomautukset tulevat huomioituksi. Esitetyillä lakimuutoksilla ei ole suuria vaikutuksia energia-asiantuntijoiden käytännön työhön, sillä enemmän vaikuttavat seikat on yleensä kirjattu asetuksiin. Olisikin ollut mielekkäämpää tarkastella esitettyjä lakimuutoksia ja asetusluonnoksia rinnan.

Esityksessä mainitaan, että tavoitteena on ollut kehittää energiatodistusta sisällöltään nykyistä selkeämmäksi. Tämä tarve perustuu eduskunnalle jätettyyn kansalaisaloitteeseen. Lakiesityksen esittämät muutokset ovat asiantuntijoiden kannalta selkeyttäviä ja perusteltuja. Kuitenkin parannus todistuksen ymmärrettävyyteen on varsin marginaalinen, sillä laskennallinen standardikäyttöön perustuva ostoenergiankulutus ja energiamuotokertoimin painotettu energiatehokkuuden vertailuluku ovat suurelle yleisölle varsin abstrakteja käsitteitä. Energiatehokkuusmääräysten ja energiatodistuksen käytäntöjä, terminologiaa, viimeisimpiä ja tulevia muutoksia, jne. on tarpeen selittää jopa rakennusalan ammattilaisille lähes joka hankkeessa. Kertarakentajille asia on vielä vieraampi.

Sekaannusta ja hämmennystä ei vähennä se, että muutoksia energiatodistuskäytäntöön tulee jatkuvasti. Energiatodistuksen sisältö muuttui 2013 ja 2016, nyt tulee tämän esityksen mukainen muutos kahdessa vaiheessa (välittömästi ja 2018 alussa).

Lähes nollaenergiämääräysten tullessa voimaan ja energiamuotokertoimien todennäköisesti muuttuessa vuoden 2018 alussa myös energiatodistusten ymmärrettävyys ja vertailtavuus hämärtyy jälleen.

Energiatodistusten kenttä on sekä asiantuntijoiden että kuluttajien kannalta erittäin sekava, eikä pelkän vuosiluku-alaindeksin käyttö todistusluokan yhteydessä riitä selittämään eroja. Käytössä on jatkossa useita erilaisia energiatodistuksia useiden vuosien ajan.

Muuttuvissa tilanteissa energiatodistusten laatijoiden osaaminen ja tietojen ajantasaisuus on keskeisessä asemassa ja välttämätöntä, jotta uudistukset toteutuvat halutulla tavalla. Energiatodistuskäytännöistä ja muutoksista selkeä tiedottaminen ja todistuksen laatijoiden kouluttaminen on erittäin tärkeää. Kiinteistön omistajien, ostajien ja vuokraajien neuvonta ja opastus on viime kädessä energiatodistuksia laativien asiantuntijoiden tehtävä.

2. Energiatodistuksessa esitettävät käsitteet

Energiatodistuksen käsitteiden on oltava selkeitä ja vastattava rakennuslupavaiheessa tehtävän, määräystenmukaisuuden toteutumista osoittavan E-lukutarkastelun käsitteitä. Käsitteiden yksiselitteisyys ja havainnollisuus on tärkeää sekä todistusta käsittelevien kiinteistöjen omistajien ja käyttäjien ymmärryksen lisäämiseksi että alalla toimivien asiantuntijoiden toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi.

Aiemmin todistuksessa esiintyneen "kokonaisenergiankulutuksen" muuttaminen "rakennuksen laskennallisen energiatehokkuuden vertailuluvuksi" on hyvä muutos (9§). Pykälässä mainitaan lisäksi "laskennallinen ostoenergiankulutus". Tämä on omiaan aiheuttamaan sekaannusta, ellei laskennalliseen ostoenergiankulutukseen liitetä määrittelyä "vakioituun käyttöön liittyvä", kuten lakiluonnoksen 10§:ssä.

Käsite "laskennallinen ostoenergiankulutus" ilman lisämäärittelyä tulkitaan usein todelliseen käyttöön ja kuormitukseen perustuvaksi tavoitekulutukseksi.

3. Todistusmenettelyn piiriin tulevat rakennustyypit

Energiatodistuskäytännön piiriin tulevien rakennusten määrittely maakäyttö- ja rakennuslakiin perustuen on selkeä parannus ja johdonmukainen linjaus direktiiviin nähden. Nyt sekä energiatehokkuusvaatimukset että energiatodistusvaatimukset noudattavat MRL:n periaatetta.

Kesämökkien ja kasvihuoneiden rajaaminen todistuskäytännön ulkopuolelle on tarkoituksenmukaista ja kannatettavaa.

Energiatodistusmenettelyn piiriin olisivat tulossa erilliset väestönsuojat, jotka eivät ole kalliosuojia. Näitä ei Suomessa todennäköisesti ole lukuisia, joten tältä osin vaikutukset energiatodistuksen laatijoiden työhön jäävät marginaalisiksi.

Nyt on kehitettävä väestönsuojille soveltuvat laskentasäännöt standardikäyttöineen jne. Nykyisissä rakentamismääräyksissä / tulevissa lähes nollaenergiamääräyksissä ja energialaskentaoppaissa näitä ei ole. Ohjeiden ja esimerkkien laadinta on tärkeää, jotta energiatodistuksen laatijoilla on käytettävissään riittävät tiedot todistusten laatimiseen.

4. Siirtymäsäännökset

Lain voimaantulo vaiheittain on omiaan lisäämään epätietoisuutta. Käsitteiden muutokset tulevat voimaan vasta vuoden 2018 alussa.

Tarkoittaako tämä, että väestönsuojien todistuksia laaditaan nyt voimassa olevin käsittein ja ilman E-lukuasteikkoa noin puolen vuoden ajan? Vaikka kyseinen rakennustyyppi on harvinainen, tuntuu tämä kyseenalaiselta.

Sama, hieman kummallinen tilanne on nyt vallinnut energiatodistuskäytännön piiriin vuonna 2016 lisättyjen rakennusten osalta: energiatodistus laaditaan sekalaisen rakennusryhmän vakioidulla käytöllä eikä kyseisille rakennustyypeille ole määritetty rakennuslupavaiheen E-lukuvaatimusta. Jatkossa E-lukuvaatimus kyseisille rakennustyypeille nzeb-asetuksen mukaisin energiamuotokertoimin tulee olemaan hyvin erilainen kuin vastaaville, hiljattain valmistuneille rakennuksille laaditut energiatodistukset.

5. Energiatodistustietojärjestelmä

Muutokset ovat lähinnä käsitteiden täsmentämiseen liittyviä. Edellä kohdassa 2 esitetty kommenttimme koskien laskennallista ostoenergiankulutusta pätee myös energiatodistustietojärjestelmää koskevaan lakiesitykseen.

Tarkennusta kaipaa lisäksi mielestämme lakiesityksen 5§:ssä esitetty saatavilla pidettävien tietojen luettelon kohta 3, joka mainitsee "ostoenergiankulutus energiamuodoittain ja käytetty energiamuodon kerroin". Energiamuotoja on kohteessa usein kaksi, joten ehdotamme monikkomuotoa "ja käytetyt energiamuotojen kertoimet".

Granlund Consulting Oy

Erja Reinikainen
Johtava energia-asiantuntija

